

Asia: VN/698/2021

Hallituksen esitys eduskunnalle työnhakijan palveluprosessin ja eräiden työttömyysetuuden saamisen edellytysten uudistamista koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleistä lausuttavaa esitetyistä muutoksista?

-

Lausuttavaa vaikutusten arvioinnista; taloudelliset vaikutukset?

TE-palvelujen uudistaminen kokonaisuuden mukaisesti on osa työllisyyden edistämisen kokonaisuutta. Työnhakuvelvollisuus ja työttömyysturvan vastikkeellisuus ovat olennainen osa uudistusta.

Henkilöstöpalveluyritysten liiton (HPL:n mielestä esitysluonnosta pitää korjata osittain. Kannanottoja on kirjattu niihin kohtiin, mihin HPL:llä on muutosehdotuksia.

Lausuttavaa vaikutusten arvioinnista; vaikutukset viranomaisten toimintaan (ml. resursseja koskevat asiat)?

Jo nykyisen lainsäädännön mukaan TE-palvelut voidaan joko tuottaa itse tai hankkia yksityisiltä palveluntuottajilta ja tämän pitää olla mahdollista myös jatkossa. HE-luonnokseen tulee kirjata entistä selkeämmin, että palveluita ja asiantuntemusta voidaan jatkossakin hankkia yksityisiltä palveluntuottajilta. Sen sijaan HE-luonnokseen ei pidä kirjata TE-palvelujen oman tuotannon ja henkilöstön lisäämistä palveluiden tuottamiseen. Tehokkaampia ja tuloksellisempia

työllisyyspalveluita saadaan yhdistämällä julkisia ja yksityisiä palveluita siten, että molempien asiantuntemus ja vahvuudet voidaan huomioida.

Lausuttavaa vaikutusten arvioinnista; vaikutukset työllisyyteen?

-

Lausuttavaa vaikutusten arvioinnista; muut vaikutukset?

-

Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettu laki; yleistä lausuttavaa työnhakijan palveluprosessista?

Työhaun päättymisen ei pitäisi edellyttää toistuvuutta. Työhaun pitäisi päättyä, jos työnhakija on jättänyt osallistumatta työkyvyn tutkimukseen tai arviointiin (JTYPL 2 luku 2 §). Esitetyt perustelut soveltamatta jättämisestä, vähäisestä merkityksestä ja korvauksettomasta määräajasta toisaalla lainsäädännössä eivät ole asianmukaisia perusteluja näillä muutoksille.

Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettu laki; lausuttavaa osa-aikaista työtä tekevien palveluprosessista?

-

Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettu laki; lausuttavaa koulutuksessa olevien palveluprosessista?

-

Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettu laki; lausuttavaa muistutuksesta?

Muistutusmenettelyä koskevat kohdat tulee poistaa lakiluonnoksesta. Esitetyn kaltainen muistutusmenettely ei ole tarkoituksenmukainen. Työttömyysturvan tulee olla jatkossakin vahvasti

vastikkeellista, sillä kyseessä on tasapaino oikeuksien ja velvollisuuksien välillä. Moitittavasta käyttäytymisestä tulee aina olla seurauksena korvaukseton määräaika.

Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettu laki; yleistä lausuttavaa työnhakuvelvollisuudesta?

Työnhakuvelvollisuuden laajuuteen ei HPL:n näkemyksen mukaan tule sisällyttää TE-palvelujen harkintavaltaa. Harkintavalta saattaa vaikuttaa työnhakuvelvoitteeseen siten, ettei uudistuksen tavoitteita saavuteta. Näin ollen JTYPL 3 luvun 3 §:n 2 momentti tulee kokonaisuutena poistaa.

Työnhakuvelvollisuuden täyttämisen tulee vaatia muitakin toimenpiteitä, kuin oman työnhakuprofiilin julkaisemista Työmarkkinatorilla, sillä se ei ole vielä varsinaista työnhakua. Tämä kohta tulee poistaa JTYPL 3 luku 4 §:stä ja sen perusteluista. Pykälän 6 kohta on epäselvä ja on näin poistettava.

Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettu laki; lausuttavaa osa-aikaista työtä tekevien työnhakuvelvollisuudesta?

-

Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettu laki; lausuttavaa koulutuksessa olevien työnhakuvelvollisuudesta?

-

Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettu laki; lausuttavaa työnhakuvelvollisuuden asettamatta jättämisestä?

Uudistuksen tavoitteiden toteuttamiseksi ja soveltamisen mahdollistamiseksi työnhakuvelvoitteen rajoitusten tulee olla mahdollisimman tarkkoja sekä niitä tulee olla niin vähäinen määrä kuin mahdollista. Työttömyyden pitkittyminen ei ole syy olla asettamatta työnhakuvelvollisuutta. HPL ehdottaa kohdan 1 poistamista JTYPL 3 luvun 9 §:stä. Myös 9 § kohta 3 pitää poistaa, sillä se on monitulkintaisesti muotoiltu ja jättää liikaa tulkinnan varaa sen yhdenmukaiseksi soveltamiseksi.

Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettu laki; muuta lausuttavaa?

Henkilöstöpalveluyritykset ovat työmarkkinoiden ja rekrytoinnin asiantuntijoita, jotka yhdistävät työt ja työntekijät. Ne työllistävät työntekijöitä lähes jokaiselle toimialalle. Tätä osaamista on pystyttävä hyödyntämään.

Henkilöstöpalveluyrityksillä on koko ajan avoinna tuhansia työpaikkoja ja vuosittain ne työllistävät reilut 150 000 työntekijää. Ongelmana työpaikkojen täyttämässä tällä hetkellä on se, etteivät henkilöstöpalveluyritykset pääse etsimään potentiaalisia työntekijöitä työttömäksi ilmoittautuneiden joukosta. Kun apua pyydetään TE-toimistosta, vastaus on usein se, ettei TE-toimistolla ole resursseja etsiä työttömien joukosta potentiaalisia työnhakijoita.

Yksinkertainen ratkaisu asiaan olisi se, että rakennetaan portaali, jossa henkilöstöpalveluyritykset pääsisivät itse tarkastelemaan julkisen työnvälityksen asiakkaina olevien työnhakijoiden tietoja ja etsimään työntekijöitä asiakasyrityksilleen. Työ- ja elinkeinoministeriön pitäisi välittömästi käynnistää tällaisen portaalin valmistelu. Portaalin valmistelussa pitää huomioida tietosuojasäännökset, mutta toisaalta muistaa se, että työnhakijoilta edellytetään työnhakua ja aktiivisuutta ja että työttömyysturva on vastikkeellista. Vähintään työnhakijan omalla suostumuksella hänen tietonsa pitäisi olla henkilöstöpalveluyritysten nähtävillä.

Työttömyysturvalaki; lausuttavaa työstä eroamisen perusteella asetettavasta seuraamuksesta?

HPL ei näe perusteita korvauksettomien määräaikojen lyhentämiseen, sillä työttömyysturvan tulee olla jatkossakin vahvasti vastikkeellista.

Työttömyysturvalaki; lausuttavaa työstä kieltäytymisen perusteella asetettavasta seuraamuksesta?

Työttömyysturvan vastikkeellisuuden pitää jatkossakin toteutua, siksi myös korvauksettomia määräaikoja tarvitaan. Niiden lyhentämiseen ei myöskään ole perusteita. Lakiluonnoksessa käytetty perustelua "...lyhyempi korvaukseton määräaika johtuu siitä, että työntekijän päättäessä itse työsuhteensa työ olisi työnantajan puolesta voinut jatkua" ei pidä jättää esitykseen. Jää epäselväksi, miksi työn provisiopalkkaisuus (kokonaan tai osittain) olisi perusteltu syy kieltäytyä työstä ja mistä lakiluonnoksessa oleva euromääräinen raja tulee.

Työttömyysturvalaki; lausuttavaa porrastetusta seuraamuksesta?

Korvaukseton määräaika on oleellinen osa työttömyysturvan vastikkeellisuutta. HPL ei näe perusteita korvauksettomien määräaikojen lyhentämiseen.

Työttömyysturvalaki; muuta lausuttavaa?

Lakiluonnoksessa esitetään, että TE-palvelun tekemät työtarjoukset olisivat vain rajoitetusti työnhakijaa velvoittavia. Koska uudistuksen tavoite on kasvattaa työllisyyttä, HPL ei näe rajoituksille tarvetta. Vähintään 6 kuukauden määräaika tulee poistaa. Poistettava on myös peruste, jonka mukaan pätevä syy työtarjouksesta kieltäytymiseen on, että on jo hakenut työpaikkoja työnhakuvelvollisuuden perusteella.

Lausuttavaa työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain muuttamisesta?

-

Lausuttavaa muiden lakien muuttamisesta?

-

Lausuttavaa muutosten voimaantulosta ja siirtymäajan järjestelyistä?

-

Lausuttavaa suhteesta perustuslakiin ja säätämisyjärjestyksestä?

-

Muuta lausuttavaa?

-

Tuliara Merru
Henkilöstöpalveluyritysten Liitto ry